

L'amnistia és il·legal

written by Llorenç Prats | 18 de novembre de 2021

La tramitació de la Llei de memòria democràtica al congrés espanyol està obrint la caixa dels trons. La transició democràtica espanyola no es va resoldre bé. Des del 1978 ha imperat una total impunitat per als criminals espanyols que van cometre atrocitats i es van beneficiar de la seva posició de poder obtinguda per mètodes il·legals, segons s'ha manifestat en els debats parlamentaris.

Es preveia una tramitació àgil d'aquesta llei espanyola, atesos els acords PSOE PODEM. Tanmateix, la insistència d'ERC/EH Bildu, amb els seus 18 escons, i la resta de partits sobiranistes, JxCAT i CUP, l'ha fet encallar i obre una via que es creia morta sobre l'abast de la legislació internacional en els afers espanyols.

La Constitució espanyola estipula en l'article 96 que els tractats internacionals vàlidament celebrats i publicats al BOE formaran part de l'ordenament intern, tot quedant la seva implementació vinculada al que estableixin els mateixos tractats. I això és aplicable especialment als tractats de drets humans i dels drets civils i polítics, que afecten les víctimes de les atrocitats espanyoles derivades del cop d'estat del 1936, la seva guerra, la postguerra, els anys de dictadura militar espanyola i la continuïtat ideològica des d'algunes institucions democràtiques. I també, pel que fa a les nacions que en part són dins l'Estat espanyol, al seu reconeixement i protecció, així com reparació i foment, per mitjà, si és el cas, de l'autodeterminació lliurement exercida.

El pacte constitucional espanyol segons el PSOE, com ja ha exposat aquest partit, admetent públicament la necessitat de modificar la llei d'amnistia del 1977, tot i que no parla obertament de derogar-la per ser absolutament contrària a la

legalitat internacional, va impedir i de moment encara impedeix investigar, jutjar, condemnar i rescabalar les víctimes de les il·legalitats comeses per l'Estat espanyol.

Per a ERC, la derogació, parcial o no, de la llei d'amnistia suposa ressituat les institucions de l'Estat, perquè com a mínim no contradiguin la legalitat internacional, la dels drets humans i la dels drets dels pobles. Així reclamen, sabent que serà difícil la seva concreció, que desaparegui el títol de rei d'Espanya i també que es declari, explícitament, tot el règim franquista com a il·legal. Tot plegat com condicions de context per permetre, amb lògica jurídica, l'aplicació de la legalitat internacional sobre drets humans i dels pobles a les situacions que han patit injustament persones i nacions en aquest estat, si més no, des del 1936.

PSOE i PODEM han intentat buscar solucions indirectes per tramitar aquesta llei sense atendre les peticions del bloc sobiranista. Volen introduir elements d'interpretació o lleus canvis que permetessin, per exemple, jutjar ministres espanyols franquistes tot deixant la resta d'executors materials com policies, jutges, funcionaris, forenses..., al marge de la legalitat internacional, com fins ara.

Fonts properes a la negociació indiquen que per petita que sigui la modificació d'aquesta llei preconstitucional, Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, generarà una fissura impossible de contenir que abocarà al legislatiu a promulgar-ne la completa derogació. I és que com ho veuen ells, l'Estat espanyol se sustenta sobre un consens que ja ha caducat, on la monarquia espanyola és innecessària i la legalitat internacional sobre els drets humans i dels pobles és un imperatiu que no es pot esquivar ni un dia més.